

ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»

Херсонський інститут

Кафедра менеджменту та економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

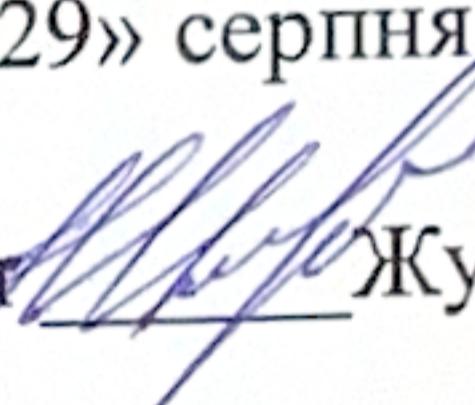
Директор Херсонського інституту
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Петричук С.І

«29» серпня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту та економіки
Протокол №1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри Жук І.І.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія менеджменту

Спеціальність

073 Менеджмент

Освітній рівень

Перший (бакалаврський)

Освітня програма

Менеджмент

Херсон ПрАТ «ВНЗ «МАУП» 2024 р.

Розробник (-и) силабусу навчальної дисципліни:

Мазур Юлія Володимирівна, к.е.н., доц.

Викладач:

Мазур Юлія Володимирівна, к.е.н., доц.

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фундаментальних дисциплін

Протокол від 27.08.2024 № 1

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва дисципліни	Історія менеджменту
Шифр та назва спеціальності	073 Менеджмент
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредити 120 годин Лекції: 34 годин Практичні (семінарські) заняття: 18 годин Самостійна робота: 68 годин
Термін вивчення дисципліни	2 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	іспит
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація.

П.І.Б. викладача	Мазур Юлія Володимирівна
Науковий ступінь	Кандидат економічних наук
Вчене звання	Доцент
Дисципліни, які викладає НПП	Політична економія, Історія менеджменту, Менеджмент, Вступ до спеціальності «Менеджмент»
Напрями наукових досліджень	Економіка, менеджмент
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	https://scholar.google.com.ua/citations?user=yn7_WcIAAAAJ https://orcid.org/0000-0002-4728-4640 Scopus Author ID: 57671173300
Контактна інформація викладача	
E-mail:	Yuliiamazur@ukr.net
Контактний телефон	050 623 85 12
Телефон кафедри	096 774 24 53
Портфоліо викладача на сайті Інституту	https://ks.maup.com.ua/zagalna-informacija/kafedry/menedzhmentu-organizacij/sklad-kafedry

1. Коротка анотація до дисципліни. Навчальна дисципліна «Історія менеджменту» належить до циклу обов'язкових дисциплін професійної підготовки. Вона є невід'ємною складовою в комплексі управлінських дисциплін.

Актуальність дисципліни "Історія менеджменту" визначається тим, що майбутній керівник зобов'язаний знати історію еволюції світової та вітчизняної управлінської думки. Необхідно це знання для вироблення уміння правильно підходити до вирішення професійних задач в області управління. Знання історії менеджменту дозволяє, спираючись на досвід попередників, не робити раніше вже зроблених помилок і прорахунків, тобто учитися на чужих помилках.

2. Мета навчальної дисципліни – формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; знання історичних тенденцій і закономірностей розвитку менеджменту.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

- ознайомлення із історичним передумовами виникнення менеджменту;
- ознайомлення із історією розвитку управлінської думки в Україні;
- ознайомлення із виникненням і розвитком наукових шкіл менеджменту;
- ознайомлення із особливостями і тенденціями розвитку сучасного менеджменту, сучасні підходи до управління;
- ознайомлення із сучасною системою поглядів на управління.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

- підходи до аналізу управління як наукової дисципліни;
- передумови зародження світової управлінської думки;
- наукові школи менеджменту;
- особливості розвитку управлінської думки в Україні;
- науковий підхід до дослідження управління в ХХ-ХXI столітті.

вміти:

- аналізувати передумови та особливості формування світової управлінської думки;
- аналізувати наукові погляди представників різних шкіл менеджменту;
- визначати та конкретизувати функції управління організаціями;
- застосовувати сучасні розробки в сфері управління в практичній діяльності.

У свою чергу, знання з даної дисципліни забезпечують формування бази знань для оволодіння управлінськими дисциплінами.

3. Формат курсу: очний (*offline*) та/або дистанційний (*online*)

4. Фахові компетентності, що забезпечуються вивченням дисципліни:

Інтегральна компетентність:

ІК: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності:

СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

Результати навчання:

РН2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

РН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

РН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

5. Тривалість курсу. 120 годин (4 кредити ЄКТС), з них: 52 години аудиторної роботи:

34 години – лекції, 18 годин – практичні заняття, 68 годин – самостійна робота. По завершенні курсу – іспит.

6. Статус дисципліни: обов'язкова

7. Пререквізити: Курс «Історія менеджменту» безпосередньо пов'язаний з дисциплінами: «Вступ до фаху», «Теорія організацій».

8. Технічне та програмне забезпечення/обладнання – ноутбук, пристрій для демонстрації презентацій, презентації до навчального курсу.

9. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної самоіронії.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.

- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та практичної частин:

Змістовий модуль 1. «Становлення перших теорій управління» (Тема 1. Предмет і підходи до аналізу управління як наукової дисципліни (2 години).

Тема 2. Зародження світової управлінської думки (4 години).

Тема 3. Управлінська думка в Україні з часів Київської Русі до кінця XIX ст. (4 години).

Тема 4. Виникнення і розвиток наукового управління (4 години).

Тема 5. Розвиток наукового менеджменту (4 години).

Змістовий модуль 2. «Розвиток управлінської думки в ХХ-ХХІ столітті» (4 години).

Тема 6. Адміністративна школа управління (2 години).

Тема 7. Школа людських відносин (4 години).

Тема 8. Науковий підхід до дослідження управління в ХХ-ХХІ столітті (4 години).

Тема 9. Сучасний біхевіоризм (2 години).

Тема 10. Розвиток управлінської думки в Україні в ХХ-ХХІ столітті (4 години).

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є лекції, практичні заняття, консультації.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

При проведенні *практичних занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, рольові ігри, розрахунково-аналітичні завдання.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Критерій оцінювання самостійної роботи. Опанування програмного матеріалу можливе при відвідуванні лекційних занять на яких використовуються наступні методи навчання: розповідь, бесіда, передачі і сприйняття навчальної інформації, аналіз нормативно-правових актів.

Самостійна робота передбачає опрацювання лекційного матеріалу, навчальної літератури, нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять, самостійне розв'язання задач – казусів по темах.

Індивідуальні завдання: індивідуальне навчально-дослідне завдання (написання рефератів – для студентівенної форми навчання). Індивідуальні навчальні завдання можуть мати також наступні види: конспект з теми власно розробленим студентом планом, анотація прочитаної додаткової літератури з дисципліни, бібліографічний опис тощо; розробка навчальних тестових завдань.

До методів СРС, що сприяють індивідуалізації та інтенсифікації освітнього процесу, відносимо: проблемно-пошукові (опрацювання першоджерел, вивчення нормативно-законодавчої та правової бази, самостійне вирішення практичних завдань); методи проектного навчання (участь у круглих столах); колективної розумової діяльності (групові ситуаційні завдання), застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (уточнення запропонованого викладачем навчального матеріалу, підвищення мотивації студентів до самостійної роботи за рахунок її наближення до реальних умов майбутньої професійної діяльності).

Критерій оцінювання завдань для самостійної роботи:

- змістовність – 3 бали;
- відповідність стилю оформлення – 2 бали;

Максимальна кількість балів за одну тему (одиницю) цієї роботи – 5 балів

Критерій оцінювання ІНДЗ:

- повнота розкриття теми – 4 бали;
- якість інформації – 3 бали;

– самостійність, креативність, для доповідей на конференцію, наукових рефератів та презентацій – 3 бали.

Максимальна кількість балів за один вид індивідуального завдання - 10 балів.

Модульний контроль знань за визначеними темами може проводитись усно або письмово за вибором викладача у формі відповідей на теоретичні питання або розв'язання практичних завдань, виконання тестів, тощо. При виконанні модульних завдань оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного модуля.

13. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

У відповідності до робочої програми навчальна дисципліна викладається упродовж одного семестру.

По закінченню семестру проводиться іспит.

Іспит відбувається у формі виконання індивідуального екзаменаційного білета. Білет у себе вміщує теоретичні питання та практичне завдання, що відповідає типовим ситуаціям, які супроводжують діяльність підприємства. Тривалість іспиту – 2 академічні години.

14. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Рекомендовані джерела (література):

Основна

1. Дідковська Л.Г., Гордієнко П.Л. Історія вчені менеджменту: навч. посібник. К.: Алерта, 2008.
2. Дудар Т. Г., Волошин Р. В., Дудар В. Т. Менеджмент: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2013. - 336 с.
3. Кредисов А.І. Історія вчені менеджменту: Підручник. К.: Знання України, 2001. – 300 с.
4. Менеджмент : навч. посіб. / [Заг. ред. Мошека Г. Є.]. - вид. 2-ге, доп., перероб. К. : Ліра-К, 2016. 550 с.
5. Ковтун Н. С., Літовченко Б. В. Історія вчені менеджменту. Практикум : навчальний посібник. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2019.
6. Мармаза О.І. Основи теорії менеджменту. Х.: ТОВ «Планета-принт», 2015.
7. Новальська Н. І. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни «Історія менеджменту» (для бакалаврів) К. : Персонал, 2015.
8. Юрик Н. Є. Історія менеджменту : курс лекцій. Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пуллюя, 2015. 114 с.

Додаткова

9. Менеджмент і адміністрування: в 2 ч./ [За ред. О. В. Баєвої, Н.І. Новальської], Ч. 1: Історія менеджменту. Теорія організацій. К.: Персонал, 2014. 336 с.
10. Наука управляти: з історії менеджменту. Хрестоматія: Навч. посібник / Упоряд, І. О. Слєпов, Л. І. Козій, М. І. Матрохіпа, П. Л. Пироженко, К., 1993.
11. Юрик Н. Є. Методичні вказівки проведення практичних занять і виконання самостійних

завдань з курсу «Історія менеджменту» для студентів стаціонарної та заочної форм навчання напряму підготовки 030601 «Менеджмент». Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2013. 36 с.

12. Кредисов А.І. Історія вченъ менеджменту: Підручник. К.: Знання України, 2001.
13. Наука управляти: з історії менеджменту: [хрестоматія]. Київ, 1993.
14. Менеджмент : навч. посіб. / А. М. Балашов, Г. Є. Мошек, А. С. Соломко та ін. ; заг. ред. проф. Балашова А. М., проф. Мошека Г. Є. Київ : Ліра-К, 2022. 646 с.
15. Мостенська Т. Л., Новак В. О. Менеджмент : підручник. 2-ге вид. Київ : Кондор, 2022. 758 с.
16. Наука управляти: з історії менеджменту. Хрестоматія : навч. посіб. / упоряд. І. О. Скенов. Київ : Либідь, 1993.
17. Снітко Є. О., Завгородня Є. Є. Менеджмент : підручник / Є. О. Снітко, Є. Є. Завгородня ; ДР «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2018. 281 с.
18. Сучасний менеджмент у питаннях і відповідях : навч. посіб. / А. М. Балашов, Г. Є. Мошек, В. В. Молдован та ін. ; заг. ред. д.н.держ.упр., проф. Балашова А. М., к.е.н., проф. Мошека Г.Є. Київ : Алерта, 2018. 620 с.
19. Туленков М. В. Сучасні теорії менеджменту : навч. посіб. Київ : Каравела, 2016. 304 с.
20. Хміль Ф. І. Становлення сучасного менеджменту в Україні (проблеми теорії та практики) : монографія. Київ, Львів : ІЗМН, ЛКА, 1996. 206 с.

Електронні ресурси

1. Українські наукові журнали: Головна. URL: usj.org.ua/.
2. Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернет-ресурсів. URL: <https://docs.google.com/document/d/1sUBDV-qvUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk>.
3. Електронні бібліотеки – реєстр сайтів : dir.meta.ua/ua/science-education/e-libraries.
4. Що таке менеджмент і для чого він потрібен? URL: <https://blog.calltouch.ru/chto-takoe-menеджмент-i-dlya-chego-on-nuzhen/>.

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ»

Разом: 120 год., з них 34 год. – лекції, 18 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 68 год.

Кількість балів за семестр		176 балів					
Модулі		Змістовий модуль I					
Назва модуля		Становлення перших теорій управління (94)					
Лекції	1-2 (2 бали)	3-4 (2 бали)	5-6 (2 бали)	7-8 (2 бали)	9 (1 бал)	10-11 (2 бали)	12 (1 бал)
Теми лекцій	Предмет і підходи до аналізу управління як наукової дисципліни	Зародження світової управлінської думки в Україні з часів Київської Русі до кінця XIX ст.	Управлінська думка в Україні з часів Київської Русі до кінця XIX ст.	Виникнення і розвиток наукового управління	Розвиток наукового менеджменту	Адміністративна школа управління	Школа людських відносин
Семінарські та практичні заняття	1 (11 балів)	2 (11 балів)	3 (11 балів)	4 (11 балів)	5 (11 балів)	6 (11 балів)	7 (11 балів)
Теми семінарських занять	Предмет і підходи до аналізу управління як наукової дисципліни	Зародження світової управлінської думки в Україні з часів Київської Русі до кінця XIX ст.	Управлінська думка в Україні з часів Київської Русі до кінця XIX ст.	Виникнення і розвиток наукового управління	Розвиток наукового менеджменту	Адміністративна школа управління	Школа людських відносин
Самостійна робота				1 (5 балів)		2 (5 балів)	
Поточний контроль				Модульна контрольна робота №1 (25 балів)		Модульна контрольна робота №2 (25 балів)	
Підсумковий контроль						Розрахунковий коефіцієнт: 1,76	